

Vem ska man lita på i valet 2006?

I jul fick Göran Persson skriva i Newsweek men inte tala på Skansen. Det internationella nyhetsmagasinet ger vid varje årsskifte ut en särskild bilaga om tidens frågor under medverkan av världens store. Årets tema är kunskapsrevolutionen. USA varnas för att överskatta sin ledarställning i den globala kapplöpningen. Tony Blair skriver om att Europa ligger efter. Den svenske statsministern kontrasterar med att förklara varför "Sverige är så tufft" och illustrerar med statistik som visar Sverige i ledningen, både vad gäller offentliga välfärdssatsningar och ekonomisk tillväxt.

När Sverige skulle minnas tsunamikatastrofens offer på Skansen satt däremot statsministern på åhörarpalts medan kung och talman talade för nationen. Utrikesministern valde att stanna hemma efter all kritik.

Sverige är alltså bäst men regeringen får bottenbetyg av de egna medborgarna. Alliansen av oppositionspartier övertygar inte heller. Sedan katastrofkommissionens rapport för en månad sedan har de inte ens lyckats formulera en gemensam strategi för att utkräva ansvar för regeringsledamöter som brustit i sitt uppdrag.

Den mest populära svenska politikern förefaller ironiskt nog EU-kommissionären Margot Wallström vara. Detta trots att hon arbetar för det ogillade EU och som kommissionär har ansvar för det område där EU lyckas allra sämst -- att vinna demokratisk förankring hos väljarna.

Bilden av den svenska ekonomiska styrkan må vara något överdriven. Den återspeglar inte alltid vad vi svenskar själva känner att vi får för skattepengarna. Kritiska bedömare hävdar att vi med för låg ränta fått en dopad ekonomi där den låga kronkursen förklarar tillväxten. Det kan sluta med förskräckelse som för 15 år sedan. Å andra sidan är det inte bara Newsweek som lyfter fram Sverige som föredöme. Den nya koalitionsregeringen i Tyskland tittar intresserat på den offentligfinansierade jämställdheten som avgörande för den höga tillväxten i Sverige.

Enligt de rationella modeller vi har för en fungerande demokrati tar väljarna ställning för olika politiska alternativ utifrån konkreta resultat och program. Inför nästa års val har följaktligen den fortsatta arbetslösheten setts som regeringens främsta svaghet. Kanske är det skälet till att regeringen än så länge inte kunnat dra några växlar på de internationella ekonomiska lovorden.

Av än större betydelse är förmodligen att väljarnas förväntningar på politiken sjunkit. Det sägs ofta att en regerings möjlighet att styra en nations ekonomi gått förlorad med globaliseringen. Nu drar väljarna konsekvensen av detta. Kandidaters personlighet och deras förmåga att inge förtroende får störst betydelse för våra val.

I Sverige har socialdemokraterna inte förlorat regeringsmakten när det gått ekonomiskt dåligt. De har förlorat när deras politik förefallit hota tryggheten eller när de uppfattats som maktfullkomliga.

"Vem i hela världen ska man lita på", frågade Mikael Wiehe när det begav sig. Det blir också frågan 2006.

ANDERS MELLBOURN

Krönika i *Östgöta-Correspondenten* 2005 12 31